

Pulmonary Embolism ภาวะลิ่มเลือดอุดตันในปอด

เส้นเลือดอุดตันที่ปอด (PE) เป็นภาวะทางการแพทย์ฉุกเฉินที่เกิดขึ้นในปอดอันเป็นผลมาจากการอุดตันของเส้นเลือด การอุดตันเกิดขึ้นเมื่อลิ่มเลือดหลุดออกจาก หลอดเลือดดำ (venous thrombus) ในส่วนอื่นของร่างกาย โดยปกติจะเป็นบริเวณขา และไปกัปปอด อาจเป็นอันตรายถึงชีวิตและต้องรีบรักษา

สาเหตุ

ลิ่มเลือด คือ ก้อนของเกล็ดเลือดที่มีเซลล์เม็ดเลือดแดงและโปรตีนไฟบริน เกล็ดเลือดคือเซลล์ที่ช่วยหยุดเลือดที่บาดเจ็บ เมื่อมีการเสียเลือด ลิ่มเลือดมักจะก่อตัวเพื่อช่วยหยุดเลือด แต่บางครั้งก็เกิดขึ้นเนื่องจากความผิดปกติของการแข็งตัวของเลือด ก้อนที่อยู่ในเส้นเลือดเรียกว่าลิ่มเลือดอุดตันthrombus และอีกแบบหนึ่งก็เคลื่อนไหลไปยังส่วนอื่นของร่างกายเรียกว่า embolus การอุดตันยังสามารถก่อตัวขึ้นในช่วงที่ไม่ได้ใช้งานเป็นเวลานาน หากลิ่มเลือดสามารถเคลื่อนไหลผ่าน เส้นเลือดไปปอดซึ่ง ก้อนที่เกิดขึ้นในส่วนอื่นของร่างกายมักเกิดลิ่มเลือดที่ขาเป็นสาเหตุของลิ่มเลือดที่พบบ่อยที่สุด

อาการ

อาการที่พบบ่อยคือ หายใจลำบาก เจ็บหน้าอก ไอเป็นเลือด และหัวใจเต้นเร็ว คลื่นไส้ เป็นลม เหงื่อออก หายใจดังเสียงหืด ๆ และเขียวขึ้นหรือเขียว อาการเจ็บหน้าอกอาจอยู่ได้นานหลาย นาทีถึงหลายชั่วโมง

วินิจฉัย

แพทย์จะทำการวินิจฉัยจากการตรวจร่างกายและอาการ การทดสอบ รวมถึงการตรวจคลื่นไฟฟ้าหัวใจ (ECG), เอ็กซเรย์ทรวงอก, การตรวจเลือด การตรวจCTหน้าอก หรือปอด การตรวจเลือดตรวจหาปัญหาการแข็งตัวของเลือด (D-dimer) และก๊าซในปอด เช่น ระดับออกซิเจนในเลือด ในคนที่พบได้ไม่บ่อย หากการทดสอบยังไม่ชัดเจนและยังสงสัย

เส้นเลือดอุดตันที่ปอด อาจทำเอ็กซเรย์พิเศษที่เรียกว่า angiography ต้องฉีดสีย้อมในเส้นเลือดก่อนเอ็กซเรย์

การรักษา

การรักษารวมถึงการรักษาในโรงพยาบาลและการให้ยาทางหลอดเลือดดำ(เฮปาริน) เพื่อละลายลิ่มเลือดและหยุดการเกิดใหม่ ยาต้านการแข็งตัวของเลือด (วาร์ฟาริน) จะได้รับการปากและต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย

6 เดือน คุณน่องพิเศษอาจช่วยควบคุมอาการบวมที่ขาได้ คุณหมอจะแนะนำคนน้ำหนักเกินให้ลดน้ำหนักและระวังปัจจัยเสี่ยงเส้นเลือดอุดตันที่ปอด ในบางกรณี ตัวกรองพิเศษ (Greenfield) สามารถสอดผ่านหลอดเลือดดำหลัก (vena cava) เริ่มจากขาและกระดุกเชิงกรานไปยังหัวใจเพื่อหยุดลิ่มเลือดเข้าปอด

ควรไม่ควร

- ✓ แจ้งแพทย์หากมีเลือดออกหรือช้ำง่ายหากคุณทานยาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดลิ่มเลือด
- ✓ หลีกเลี่ยงกิจกรรมที่อาจก่อให้เกิดการบาดเจ็บ
- ✓ ควรเคลื่อนไหวบ่อย ๆ เมื่อคุณอยู่ที่ทำงานหรือเดินทางเท่าที่จะเป็นไปได้
- ✓ หลีกเลี่ยงการนอนพักหรือนั่งหรือยืนในที่เดียวเป็นเวลานานสถานที่.
- ✓ โทรหาแพทย์ของคุณถ้าคุณมีอาการปวดหรือบวมขา เจ็บหน้าอก หายใจไม่ออก หรือไอเลือดขึ้น

- ✗ พยายามให้เท้าของคุณสูงกว่าสะโพกเมื่อคุณกำลังนอนราบหรือนั่ง
- ✗ ห้ามสูบบุหรี่ การสูบบุหรี่อาจเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดลิ่มเลือด
- ✗ อย่าสวมเสื้อผ้าที่รัดแน่นเกินไป
- ✗ อย่าลืมว่าการใช้ยาเช่น วาร์ฟารินต้องมีการตรวจเลือดเป็นประจำ เพื่อให้แน่ใจว่าคุณได้รับปริมาณที่ถูกต้อง